

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Unionen breder sig : Amsterdam-traktaten fra A-Z

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1997

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

INDHOLD:

FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED -	SIDE 5
ASYL- OG INDVANDRERPOLITIK, RETLIGT SAMARBEJDE -	SIDE 6
BESKÆFTIGELSE, ARBEJDSMARKEDS- OG SOCIALPOLITIK -	SIDE 9
MILJØPOLITIKKEN -	SIDE 10
UNIONSBORGERSKAB -	SIDE 11
SUBSIDIARITET -	SIDE 13
UDENRIGS-, SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK -	SIDE 15
INSTITUTIONELLE ÆNDRINGER -	SIDE 18
NEJ - OG HVAD SÅ? -	SIDE 21

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EF-UNIONEN
SIGURDSGADE 39 A
2200 KØBENHAVN N

TELEFON: 35 82 18 00
FAX: 35 82 18 06
GIRO: 2 33 77 11

UNIONEN BREDER SIG

- AMSTERDAM-TRAKTATEN FRA A-Z

Den Europæiske Union tager et stort skridt mod at blive en egentlig Forbundsstat med den ny Amsterdam-traktat.

Og der er intet tilbage af de såkaldte forbehold:

På det **rets- og politimæssige samarbejde** bliver Danmark reelt underkastet EUs beslutninger - beslutninger som tages uden dansk medvirken. Indvandrer- og asylpolitikken bliver overstatslig og arbejdet med at styrke EUs egen politistyrke - EUROPOL - bliver forstærket.

Forbeholdet på det **udenrigs- og sikkerhedspolitiske område** er ændret, således at Danmark ikke længere har forbehold overfor deltagelse i Vestunionen - WEU.

Der bliver indført flertalsbeslutninger i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og en fælles forsvarspolitik er på trapperne. Vestunionen vil på sigt blive lagt ind under EU.

Unionsborgerskabet bliver drastisk udvidet, idet man indarbejder menneskerettighederne og sociale- og arbejdsmarkedsrettigheder i traktaten. Det betyder, at det bliver EU - og ikke Danmark - der definerer disse rettigheder.

Den økonomisk-monetære Unions tredje fase blev sat på skinner, uden at Danmark gentog sit forbehold overfor deltagelse i denne fase. Også her blev der set bort fra forbeholdet.

På **miljøområdet** har man fastslået, at det er EU-kommis-sionens snævre fortolkning af den såkaldte "miljøgaranti" der gælder. Det vil sige, at det fortsat er EU, der suverænt bestemmer hvor langt det enkelte land må gå.

Beskæftigelseskapitlet er smukke ord uden reelt indhold. Tværtimod cementerede topmødet den monetaristiske økonomiske politik, som så afgørende bidrager til, at der er 18 millioner arbejdsløse og 50 millioner socialt udstødte i EU.

Vetoretten - det vil sige retten til at stemme imod en beslutning - er næsten fjernet overalt. I stedet vil de fleste beslutninger blive taget ved flertalsafgørelser. Alle EU's institutioner får tildelt større kompetence på medlemslandenes bekostning, og de større lande får stillet større magt i udsigt på bekostning af de små lande.

FRIHED, SIKKERHED OG RETFÆRDIGHED

Dette afsnit gør i virkeligheden hele EU til et fælles retsområde i forhold til Unionens borgere og tredielandsborgere i Unionen.

Ved indarbejdelsen (kapitel 1, punkt 2) af de europæiske menneskerettigheder i traktaten bliver det i realiteten EUs institutioner, som ultimativt definerer indholdet af disse rettigheder, fordi EF-retten har forrang for den nationale ret.

Der er allerede sket et skred i denne retning, da Europarådets menneskerettighedsdomstol i Strassbourg har vist tilbageholdenhed med at blande sig i det, som EF-domstolen i Luxembourg opfatter som dens domæne. Denne udvikling bliver nu mere markant.

Da EF-domstolen opfatter sig selv som et instrument i den europæiske integrations- og unionsproces, er der tale om et decideret tilbageskridt for danske myndigheders muligheder for selv at fortolke menneskerettighederne.

I den sammenhæng skal ses, at man direkte i traktaten henviser til „Fællesskabspagten om arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder.“

Hermed er det fastslået, at EU også forbeholder sig at fortolke disse rettigheder, hvilket i allerhøjeste grad undergraver den "danske model" - det vil sige arbejdsmarkedsparternes frie forhandlings- og aftaleret.

EUs praksis har længe været at udstede direktiver om forhold, som i Danmark er blevet betragtet som aftaleanliggender mellem arbejdsmarkedets parter. Denne praksis kan forventes fulgt i endnu højere grad end hidtil af EU (se kapitel 4, artikel 117 i afsnit II), hvor harmonisering af de sociale- og arbejdsmarkedsmæssige ordninger er omtalt som et mål.

I traktaten er indføjet en ny artikel (6 A) om ikke-forskelsbehandling. Det er påfaldende, at denne artikel adskiller sig fra såvel Europarådets menneske-

rettighedskonvention som fra FNs menneskerettighedskonvention ved **ikke** at nævne bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af "politisk eller anden overbevisning".

EU skal altså intet foretage sig mod diskrimination af politiske "afvigere".

Forbudet mod forskelsbehandling på grund af køn udelukker ikke medlemslandene fra foranstaltninger i form af "specifikke fordele" med henblik på reel ligestilling på arbejdsmarkedet (artikel 119). Men det er altså EU, som til syvende og sidst bestemmer, i hvilket omfang sådanne "specifikke fordele" er tilladelige.

6

ASYL - OG INDVANDRERPOLITIK, RETLIGT SAMARBEJDE

Overstatsliggørelsen af asyl- og indvandrerpolitikken samt indførelsen af en militær dimension i EU er de to væsentligste nydannelser i Amsterdam-traktaten. Der var næppe sket en traktatændring, hvis ikke stærke politiske kræfter havde insisteret på disse to radikale ændringer - i første række Tyskland og Frankrig.

Efter en overgangsperiode på fem år vil den fælles indvandrer- og flygtningepolitik blive gennemført med kvalificeret flertal i Ministerrådet.

Schengen-aftalen bliver indarbejdet fuldstændig i EUs overstatslige samarbejde, og al grænsekontrol med unionsborgere og tredielandsborgere - bosat i EU - bortfalder.

Forsynet med pas eller identitetskort kan borgerne bevæge sig frit indenfor Unionens område, og det enkelte land mister kontrollen over, hvem der må bosætte sig i landet. For tredielandsborgere kan man dog fortsat kræve visse betingelser (selvforsørgelse) opfyldt, men samtidig må man underkaste sig de foranstaltning-

ger, som Rådet vedtager til "fremme af en ligelig fordeling mellem medlemsstaterne af indsatsen med hensyn til modtagelse af flygtninge og fordrevne og følgerne heraf". (artikel C, punkt 2 B).

Endvidere vil EU fastsætte fælles minimumsstandarden for asylansøgere og flygtninge.

Ligeledes vedtager Rådet fælles betingelser for indrejse og ophold for indvandrere - blandt andet om familiesammenføringer.

Sammenfattende betyder det, at det enkelte land mister herredømmet over hvem og hvor mange, der må bosætte sig i landet. Et kolossalt suverænitetsstab for et land men især farligt for et lille land som Danmark.

De nordiske EU-lande samt Tyskland og Holland fører i dag en mere liberal indvandrer- og asylpolitik end Frankrig og Middelhavslandene, ligesom navnlig de nordiske lande behandler flygtninge og indvandrere mere human.

Den fælles indvandrer- og flygtningepolitik må derfor antages at blive mere restriktiv og mindre human. De lande, som vil forsøge at fastholde et højere niveau, vil

kunne imødesee massetilstrømning af indvandrere og flygtninge i EU.

Men samtidig betyder fjernelsen af EUs indre grænser kombineret med den i realiteten umulige opgave at styrke den ydre grænsekontrol for et område med 370 millioner indbyggere og enormt udstrakte kyststrækninger, at hele indvandrer- og flygtningeproblemet bliver fuldstændigt ustyrligt.

Med den udvikling kan man forudse voldsomme sociale og politiske reaktioner, som EU vil forsøge at reagere på ved endnu mere restriktive regler og drastiske politimæssige aktioner - inklusive som allerede i dag i Frankrig razziaer mod "forkert" udseende personer. Ustyrligheden vil føre til vilkårlighed, og man vil kun ramme "toppen af isbjerget".

Højrefløjen vil få ret i, at indvandrer- og flygtningepolitikken kommer helt ud af kontrol, og venstrefløjen vil få ret i, at indvandrerne og flygtningene vil blive ramt af vilkårlighed og retsløshed.

Til traktaten er knyttet en protokol, som foregiver, at Danmark er undtaget fra det overstatslige rets- og politisamarbejde.

Den eneste realitet i denne "undtagelse" er, at Danmark er uden stemmeret, når de andre lande træffer beslutninger på området, og at vi inden seks måneder må rette os efter, hvad de andre har besluttet. Hvis Danmark ikke gør det, skal de andre lande "overveje", hvilke "passende foranstaltninger", de vil sætte i værk.

Det er ikke oplyst hvilke foranstaltninger, der eventuelt kunne blive tale om, og det er der god grund til: Danmark vil altid falde til føje, som vi konstant har gjort i alt EU-samarbejde gennem alle årene. Protokollen er en juridisk fiktion, der skal skjule, at der intet er tilbage af Danmarks såkaldte "forbehold" overfor det overstatslige rets- og politisamarbejde.

Amsterdam-traktaten styrker EUROPOL som et centralt forbundspoliti for EU, der både skal støtte medlemsstaternes indsats og selv deltage i efterforskningsoperationer, og samtidig bliver der åbnet op for en registrering af millioner af EU-borgere. Det strafferetlige samarbejde skal blandt andet omfatte indførelse af mindsteregler for, hvad der er kriminelle handlinger og minimumsstraffe for organiseret kriminalitet, terrorisme og narkotikahandel.

8

Rådet kan træffe afgørelser med kvalificeret flertal, når det drejer sig om gennemførelsesforanstaltninger, hvilket understreger den reelt overstatslige karakter af det rets- og politimæssige samarbejde.

EF-domstolen får kompetence til at afgøre "præjudicielle" spørgsmål vedrørende det rets- og politimæssige samarbejde og dets gennemførelse. Det betyder i praksis, at det ikke er de nationale højesteretter men EF-domstolen, der fortolker retten på dette område. En yderligere faktisk suverænitätsafgivelse.

BESKÆFTIGELSE, ARBEJDSMARKEDS- OG SOCIALPOLITIK

Af artikel 2 punkt 1 fremgår det, at beskæftigelsespolitikken er undergivet hensynet til EUs overordnede økonomiske politik. Det vil i praksis sige, at beskæftigelseshensynet er underlagt ØMU'en.

I skarp modsætning til Traktatens omfattende og præcise bestemmelser om Den Økonomisk-monetære Union med dens institutioners kompetencer, dens konvergenskrav, politikudførelser og sanktioner, er det korte beskæftigelsesafsnit i Amsterdam-traktaten stort set kun hensigtserklæringer - reelt uforpligtende henstillinger og tomgangssnak i udvalg og konsultationer.

Den eneste operative bestemmelse er artikel 5, hvor der åbnes mulighed for visse "tilskyndelsesforanstaltninger" i form af udveksling af oplysninger, analyser og pilotprojekter. Til disse formål har man fundet et par glemte, mindre fonde på i alt 1-2 milliarder kroner!

Det er stadigvæk monetarismen og den deraf følgende massearbejdsløshed, der er i højsædet i Unionen.

Social- og arbejdsmarkedspolitikken indgår nu helt og fuldt i Traktaten gennem optagelsen af "den sociale protokol" fra Maastricht-traktaten.

Det er bemærkelsesværdigt, at det overstatslige element i social- og arbejdsmarkedspolitikken bliver styrket på alle de områder, hvor der er kvalificeret flertal i Rådet.

Parlamentet opnår fuldstændig lovgivningsmæssig ligestilling med Rådet, hvor Rådet - og det vil sige medlemsstaterne - før kunne ignorere parlamentet i sidste instans.

Det drejer sig blandt andet om så vidtspændende områder som arbejdsmiljø, arbejdsvilkårene (et højt flydende begreb) og ligestilling, hvor EUs mest unions- og integrationsivrige institution nu får afgørende magt.

Den vil gøre sit til at ombringe "den danske model" med arbejdsmarkedsparternes frie forhandlings- og aftaleret. Den udvikling, hvor overenskomststof gradvist bliver fortrængt af EU-direktiver, vil blive fremskyndet, uanset verbale forsikringer (artikel 17) om at tage hensyn til nationale forskelle på overenskomstområdet.

MILJØPOLITIKKEN

Positive ord om miljø og bæredygtig udvikling er der nok af. For eksempel hedder det i artikel 3 D, at hensyn til miljøbeskyttelse skal integreres i Fællesskabets politikker.

Men operativt sker der intet. Eksempelvis betragter og behandler EU anvendelsen af pesticider som et landbrugspolitisk og ikke et miljøpolitisk spørgsmål. Henvisningen i artikel 3 D er i øvrigt identisk med en passus i Maastricht-traktaten, som heller ikke er blevet efterlevet (artikel 130 R, punkt 2).

Den såkaldte "miljøgaranti" i Amsterdam-traktaten er blot en kodificering af EU-kommissionens og EU-domstolens fortolkning og håndhævelse af "miljøgarantien".

Forudsætningerne for, at en medlemsstat kan indføre nationale bestemmelser på et harmoniseret område er:

1. At de nationale bestemmelser er baseret på "nyt videnskabeligt belæg".

2. At problemet er "specifikt" for den pågældende medlemsstat.

3. At problemet er opstået efter vedtagelsen af EUs harmoniseringsforanstaltning.

Der skal altså en klar videnskabelig begrundelse til - forsigtighedsprincippet tæller overhovedet ikke. Og hvad nu, hvis den "europæiske sagkundskab", som Kommissionen støtter sig til, mener noget andet end danske forskere?

Det skal desuden være noget helt specielt for Danmark og ikke et problem, som også findes i for eksempel Tyskland.

Kommissionen skal derefter vurdere, om medlemsstatens handling strider mod det overordnede hensyn til det indre markeds funktion. Finder den det, eller afviser den under alle omstændigheder medlemsstatens handling inden seks måneder, er den pågældende nationale foranstaltning ugyldig.

Hvis Kommissionen ikke har afvist den nationale foranstaltning inden seks måneder - i visse tilfælde inden 12 måneder - er den gyldig.

Men det er altså helt op til Kommissionen suverænt at godkende eller forkaste den nationale foranstaltning. Den behøver end ikke at angive en begrundelse.

Dette er ikke en garanti. Det er en mulighed for dispensation med Kommissionens nåde. Det er det nu, og det har aldrig været andet.

UNIONSBORGERSKABET

Unionsborgerskabet er et supplement til det nationale statsborgerskab og træder ikke i stedet for dette" hedder det i Amsterdam-traktaten (kapitel 8, punkt 1).

Dette udlægges som en fuldstændig imødekommelse af det danske forbehold mod unionsborgerskabet. Der ses elegant bort fra - også ved denne lejlighed - hvad der står i den gældende traktat og uændret videreføres i Amsterdam-traktaten (artikel 8, stk. 2): "Unionsborgere har de rettigheder og er underkastet de pligter, der er indeholdt i denne traktat."

Disse rettigheder og pligter er altså ikke begrænset til Traktatens kapitel om unionsborgerskabet. De gælder hele Traktaten igennem.

I samme omfang, Traktaten udvider EU-borgernes rettigheder og pligter, og i samme omfang, som EUs institutioner på grundlag af Traktaten gør det samme, udvides unionsborgerskabet "takket være" EU-rettens forrang. Det betyder reelt, at de nationale statsborgerskaber tømmes for indhold.

Amsterdam-traktaten udvider drastisk unionborgerskabets indhold ved at indarbejde menneskerettighederne og de sociale og arbejdsmarkedsmæssige rettigheder i Traktaten.

Det bliver EU, som definerer og bestemmer indholdet og omfanget af disse fundamentale rettigheder.

Det er velkendt, at EU forlængst har set sig gal på, at nationalt statsborgerskab er en betingelse for tjenstemandsansættelse og for modtagelse af uddannelsesstøtte. Hvornår vil man komme til det resultat, at kravet om 40 års ophold i Danmark som betingelse for modtagelse af folkepension er en diskrimination af andre EU-borgere? Og - apropos pligter - hvornår vil man nå til det resultat, at i en Union, hvor næsten alle medlemsstater har værnepligt, da er værnepligten også en pligt for unionsborgere i et EU med et fælles forsvar?

Det sidste spørgsmål er blevet diskuteret siden Maastricht i Storbritannien, der som bekendt ikke har værnepligt. Og med det fælles forsvar, som Det Europæiske Råd ifølge Amsterdam-traktaten kan beslutte (artikel J 7), er det ikke blevet mindre relevant.

Med den overstatslige indvandrer- og flygtningepolitik er det at forudse, at også reglerne for tildeling af nationalt statsborgerskab på et tidspunkt kan blive harmoniseret, hvis det da til den tid overhovedet har nogen juridisk betydning.

SUBSIDIARITET

Kapitlet (9) om subsidiaritet bliver i den danske oversættelse af Amsterdam-traktaten kaldt for "nærhed". Det er falsk varebetegnelse.

Subsidiaritetsprincippet betyder, at beslutningerne skal tages, hvor det - set med EUs øjne - er mest hensigtsmæssigt.

Havde det været et nærhedsprincip, der var styrende, havde man formentlig betroet medlemslandenes regeringer og parlamenter - ja, muligvis gartnerne og forbrugerne selv - at sætte regler for agurkers krumning.

Som det klart fremgår af kapitel 9, stk. 2 er det aldeles overordnede princip formuleret i

Unionstraktatens artikel F, stk. 3: "Unionen tilvejebringer de nødvendige midler for at nå sine mål og gennemføre sin politik."

Det er i virkeligheden denne juridisk set fuldstændig anarkistiske tese - dette tag-selv-bord - der er det styrende.

Dette bliver tydeligt i punkt 3, hvor ordene er: (Subsidiaritetsprincippet)..."åbner mulighed for, at Fællesskabets handling indenfor rammerne af dets beføjelser kan udvides, når omstændighederne kræver det, og omvendt indskrænkes eller indstilles, når det ikke længere er berettiget."

Der er ikke et eneste eksempel på det sidste, men talrige eksempler på det første.

I enhver forbundsstats-forfatning er der regler for, hvilke opgaver forbundsmyndighederne skal tage sig af, og hvilke opgaver delstaterne skal varetage, ligesom der er bestemmelser for de områder, hvor der er delt kompetence.

Under forhandlingerne om Maastricht-traktaten forsøgte medlemslandene at udarbejde en sådan opstilling. De kunne ikke blive enige, fordi der, såvel mellem landene som indenfor de enkelte medlemslande, er vidt forskellige opfattelser af, hvad EU skal tage sig af.

Derfor blev Maastricht-traktaten ikke på dette punkt en forbundsstats-forfatning men det rene statsretlige

anarki. I sin nød opfandt man så det totalt indholdsløse begreb: subsidiaritet.

Det begreb har man så i Amsterdam-traktaten udviklet i en række besværgende, men reelt indholdstomme punkter. Hver eneste af dem består af indbyrdes modstridende formuleringer, hvor man på den ene side taler om "proportionalitet" og "subsidiaritet", og på den anden side henviser til Unionens målsætninger, politik og effektivitet, der i alle henseender er overordnet.

Den politiske realitet er, at det er Unionens institutioner, der bestemmer, hvad Unionen skal beslutte, og hvad delstaterne må bestemme. Næsten alt - bortset fra kirkepolitikken - kan rummes inden for Unionens mål.

Den politiske realitet er endvidere, at når hvert land har sine egne prioriteringer, "handler man i porten" og resultatet bliver mere union og integration, end noget enkelt land har forestillet sig. For slet ikke at tale om befolkningerne.

Men dem har man jo valgt at se bort fra. Amsterdam-traktaten kommer næppe til folkeafstemning i noget andet land end Danmark.

14

UDENRIGS-, SIKKERHEDS- OG FORSVARSPOLITIK

Ved siden af overstatsliggørelsen af det retlige og indre samarbejde er fjernelsen af veto retten på de udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske områder Amsterdam-traktatens afgørende nydannelser.

Det Europæiske Råd beslutter de overordnede strategier, men udførelsen af de fælles aktioner vil blive besluttet af Ministerrådet ved kvalificeret flertal - herunder også operationelle aktioner.

Der vil blive udformet en fælles forsvarspolitik, og Det Europæiske Råd kan beslutte oprettelse af et fælles forsvar. En regeringskonference om det er altså ikke nødvendig!

I traktaten vil opgaverne for de fælles aktioner og operationer blive indskrevet. Det handler om humanitære opgaver og redningsopgaver, fredsbevarende opgaver og kampstyrkers opgaver i forbindelse med krisestyring - herunder fredsskabelse, der er lig med krigsførelse.

EU får altså med Amsterdam-traktaten en klar militær dimension. WEU bliver integreret tæt i Unionen og kan integreres fuldstændigt i EU blot ved en beslutning i Det Europæiske Råd. Igen: en regeringskonference er slet ikke nødvendig...

Men for en sikkerheds skyld bebudes en ny behandling på en regeringskonference af hele artiklen om EU/WEUs militære rolle med henblik på at fremme artiklens mål. Det vil sige yderligere at strømline EU som militær aktør.

Det siger sig selv, at medlemsstaterne er bundet af fælles loyalitet overfor Unionens aktioner.

EU får sin egen udenrigsminister i form af en generalsekretær, der i realiteten vil komme til at tegne EU på samme måde, som NATOs generalsekretær tegner alliancen. Formentlig en fremtrædende EU-politiker. Ministerrådets hidtidige generalsekretær får titlen vicegeneralsekretær og vil formentlig stadig være en embedsmand.

På den måde effektiviserer man systemet og undgår, at en eller anden ligegyldig statsminister fra et latterligt lille land kommer til at spille førsteviolon som EU-formand.

Den magtfulde generalsekretær står i spidsen for en politik-planlægnings-, analyse- og varslingsenhed, som reelt bliver EUs udenrigsministerium.

Det mest effektive instrument til at sikre Unionens handlekraft i udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske spørgsmål er dog artikel 13, som indfører princippet om "konstruktiv afståelse".

Det vil sige, at et medlemsland kan afstå fra at stemme, hvorved det ikke er forpligtet til at anvende afgørelsen, men accepterer, at afgørelsen forpligter Unionen.

Det er en udvej, som er designet til små lande, som ikke tør sætte sig op imod de store men heller ikke af indenrigspolitiske grunde tør være med i en kontroversiel aktion.

I samme artikel stk. 2 er der en bestemmelse, som er designet for et stort land. Det vil have politisk styrke til at meddele, at det vil stemme imod. Sker det, finder der ingen afstemning sted, og sagen henvises til Det Europæiske Råd med henblik på enstemmig afgørelse.

I den danske protokol står, at Danmark ikke deltager i

udarbejdelsen og gennemførelsen af afgørelser og aktioner, som har indvirkning på forsvarsområdet.

Men der står intet om, at Danmark vil afstå fra at varetage formandsskabet for Unionen i alle tilfælde, hvor der er tale om at udarbejde og iværksætte aktioner under Unionen, som har indvirkning på forsvarsområdet.

Det stod der ellers i en erklæring fra Det Europæiske Råd i tilknytning til Edinburgh-afgørelsen.

Edinburgh-afgørelsens understregning af, at Danmark ikke er forpligtet til at blive medlem af WEU, er også udeladt i den danske protokol. Dette til trods for, at hele det forsvarspolitiske forbehold i Edinburgh-afgørelsen var hængt op på Danmarks status som ikke-medlem (observatør) af WEU.

Betyder det, at en kommende dansk regering med tilslutning fra et simpelt flertal i Folketinget (efter Grundlovens paragraf 19) vil lade Danmark blive fuldt medlem af WEU og dermed smygge sig uden om resterne af det forsvarspolitiske "forbehold"?

Svaret blæser i vinden.

Hvad vil EU så bruge sin rolle som udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitisk aktør til?

I årevis har der været jammerklager over, at EU nok var en økonomisk kæmpe, men også en politisk dværg. Hvem kunne handle i Golf-krigen, og hvem måtte handle i Bosnien: USA kunne, mens EU var lammet.

Man har opdaget en ny fjende: den islamiske fundamentalisme, som til syvende og sidst er et socialt nødråb.

I stedet for at hjælpe med udviklingshjælp og markedsadgang har man valgt at satse på autoritære, konservative regimer inklusive militærdiktaturer. Det er sket i håb om, at man kunne standse strømmen af fattigdomsflygtninge. Resultatet er blevet det modsatte.

Tæt forbundet med oprustningen af kontrollen ved EUs ydre grænser og indførelsen af den fælles indvandrer- og flygtningepolitik er EUs militære opbygning.

Man forbereder sig på at kunne udsende militære ekspeditionskorps til støtte for "venligtsindede" regeringer og med henblik på varetagelsen af økonomiske interesser.

De tidligere europæiske stormagter erkender, at de må handle i fællesskab - også under indtryk af et voksende amerikansk disengagement. Nykolonialistiske interesser spiller også ind.

Det tragiske er, at man besvarer fattigdomsudfordringen fra den tredje verden med politimæssige og militære midler, mens man afstår fra at give anstændige samhandelsvilkår til den tredje verden og skærer ned på udviklingsbistanden.

EU er i disse år ved at gøre præcist de samme katastrofale fejltagelser overfor Mellemøsten, Afrika og Asien, som USA i generationer har gjort overfor Latinamerika, hvor man med urokkelig konsekvens har stået på godsejernes og den økonomiske overklasses side.

En rapport af intern karakter fra det danske forsvar har nævnt det problematiske med muslimske indvandrere i forsvaret. Der kunne opstå tvivl om deres loyalitet...

Det er ikke blot et "Fort Europa", men det er en global, ny supermagt, som er under dannelse.

Det er egentligt ikke det, Verden trænger til.

INSTITUTIONELLE ÆNDRINGER

11 lande i Øst-, Central- og Sydeuropa har søgt om medlemskab af EU. Ikke af begejstring for centralstyring ved en union - det har de faktisk fået nok af i fortiden.

Men fordi de ikke ser anden udvej for at få adgang til EUs marked. På alle områder, hvor de er konkurrence-dygtige, stiller EU handelsblokeringer op: landbrug, tekstiler, stål, kul, cement osv.

I deres befolkninger er der delte meninger og i nogle lande direkte flertal imod medlemskabet.

Sikkerhedspolitisk ville nogle af landene foretrække et NATO-medlemskab, og under alle omstændigheder kunne deres sikkerhed blive bedre tilgodeset ved en styrkelse af OECD.

EUs store lande forlanger at bevare deres nuværende magt i et eventuelt udvidet EU. Det er kernen i sagen om at tildele de store lande større stemmewægt på de små landes bekostning.

Dette forehavende er ikke lykkedes ved Amsterdam-traktaten, men de store lande har fået et glasklart løfte om mere magt, når eller hvis EU bliver udvidet.

Det er et åbent spørgsmål, hvad løsningen bliver, men sikkert er det, at de store får mere magt og de små mindre. Samtidig er det yderst tvivlsomt, om landene bevarer deres ret til en kommissær hver.

Folkeafstemningen om Amsterdam-traktaten handler derfor reelt ikke om EUs udvidelse, men om de afgørende ændringer, som blev foregrebet og bebudet allerede i Maastricht-traktaten på de rets- og udenrigs- og sikkerhedspolitiske områder.

EUs institutioner får alle mere magt på medlemslandenes bekostning.

Parlamentet bliver lovgivningsmæssigt ligestillet med Ministerrådet som et faktisk tokammersystem i en forbundsstat på de områder, hvor Ministerrådet beslutter ved kvalificeret flertal.

Det drejer sig om beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik, om social- og strukturfondene, om

unionsborgerskabet, transportpolitikken, miljøpolitikken, forskningspolitikken og om udviklings-samarbejde. Altså vigtige områder.

Til gengæld bliver antallet af parlamentsmedlemmer for de enkelte nuværende medlemslande sat ned i forbindelse med en eventuel udvidelse af EU. Udenrigsministeren skønner, at Danmark vil få 12 eller 13 i stedet for 16 - ud af 700.

Ministerrådet går over til flertalsafgørelser på blandt andet beskæftigelsespolitikken, sundhedsområdet, ligestilling, forskningsprogrammer samt de vigtige områder i det retlige og indre samarbejde og udenrigs- og sikkerhedspolitikken.

Parlamentet skal godkende kommissionens formand. Det vil i praksis betyde et afgørende skridt mod en egentlig parlamentarisme. Der er allerede en udvikling i gang, hvorefter flere og flere kommissærer har baggrund i Parlamentet.

Kommissionsformanden får medindflydelse på valget af kommissærer, som regeringerne indtil nu suverænt har kunnet udpege. Der toner en europæisk regering

frem og en kommissionsformand, der afgør fordelingen af porteføljer mellem kommissærerne.

Domstolen får status som en slags øverste retsinstans på det overstatslige retlige og indre samarbejde og i forbindelse med det såkaldte "fleksible samarbejde", hvor medlemsstater kan gå sammen i et tættere samarbejde og bruge EUs institutioner.

De nationale parlamenter bliver spist af med nogle hensigtserklærings-lignende bestemmelser om information.

Indførelsen af fleksibilitetsbegrebet i Traktaten, hvorefter medlemsstater kan gå sammen i et tættere samarbejde og til det formål udnytte EUs institutioner, cementerer idéen om en elite af lande, som går foran i samarbejdet, og hvor andre kan tilslutte sig. "Fleksibiliteten" er ikke større, end at den kun kan gå i en retning, og det er mod større integration og mere union.

"Fleksibiliteten" skal anvendes, "når det ikke er muligt at nå traktaternes mål ved anvendelse af de relevante procedurer". Lande, som ikke er i stand til at opfylde de krav, som stilles i elite-landenes samarbejde,

kan komme i den situation, at de i større eller mindre udstrækning må efterleve de andres afgørelser, indtil de selv opfylder betingelserne for at deltage i de udvalgte klub.

Schengen-samarbejdet, WEU og deltagerne i ØMU's tredje fase er eksempler på denne "fleksibilitet", hvor man ikke lader sig sinke i unionsudviklingen af ukvalificerede eller uvillige medlemslande. Hastigheden kan være forskellig, men målet er det samme: den fuldkomne union eller forbundsstat.

Det er en måde definitivt at aflive veto retten på.

Alle er lige i EU, men nogle er mere lige end andre.

NEJ - OG HVAD SÅ?

Folkeafstemningen om Amsterdam-traktaten drejer sig om et ja eller nej til traktaten, ikke om et ja eller nej til Danmarks medlemskab af EU.

Ja-sigerne truer med, at Danmark er nødt til at forlade EU, hvis vælgerne stemmer nej. Hvis det er tilfældet, må de have gjort sig overvejelser over den situation, og de vil da have pligt til at oplyse vælgerne om, at de vil bruge det flertal, de har i Folketinget, til at få mandat til at indlede forhandlinger med EU om vilkårene for en dansk udtræden af Unionen.

En sådan erklæring vil de ikke komme med, for de vil naturligvis ikke under nogen omstændigheder drømme om at melde Danmark ud af EU, selv om vælgerne stemmer nej til Amsterdam-traktaten.

Lige så lidt som de efter folkeafstemnings-nejet i 1992 drømte om at melde Danmark ud af EU, trods alle trusler før afstemningen om at Danmark måtte forlade EU, hvis det blev et nej til Maastricht-traktaten.

De vil få en "genforhandling" med EU, som til gengæld kan tænkes at ville tilbyde Danmark en ordning, hvorefter vi forblev på Maastricht-traktatens grundlag, mens de øvrige lande i fleksibilitetens navn gennemførte deres Amsterdam-traktat.

Nej-siden bliver afkrævet svar på, hvad vi vil i tilfælde af et nej. Ganske uagtet, at nej-siden kun udgør et lille mindretal i det nuværende folketing, og at der desværre ikke er udsigt til, at den vil få flertal i det folketing, der bliver valgt i 1998.

Men, siden det interesserer: Der er flere bud på, hvad Danmark skal gøre efter et nej.

Nogle forestiller sig, at et dansk nej kunne blive startsignal til, at den store og voksende utilfredshed og modstand mod EU overalt i Unionen vil manifestere sig, så EU kunne udvikle sig i en bedre og decentral retning med respekt for medlemslandenes og folkenes selvbestemmelsesret.

Andre vil - som Folkebevægelsen mod EF-Unionen - lægge vægt på, at Danmark søger medlemskabet af EU ændret til en frihandelsaftale, som den Norge, Island og Schweiz klarer sig så glimrende med.

22

Når et flertal af danskerne i 1992 vovede at stemme nej til Maastricht-traktaten var det i forvisningen om, at det ikke for Danmark var et økonomisk spørgsmål men et rent politisk. Et nej ville hverken koste os velstand eller velfærd.

Situationen er nøjagtig den samme nu, selvom ja-siden vil gøre alt for at gentage den økonomiske trussel og skræmmekampagne, den med held førte i 1972, 1986 og 1993.

Men hvem kan have tillid til politikere, som i et kvart århundrede systematisk har ført folk bag lyset, når det handlede om EU, og på den måde afsløret sig selv som vildledere?

Eller som måske har handlet i god tro og derved afsløret sig som inkompetente ledere?

*UNIONEN BREDER SIG
- AMSTERDAM-TRAKTATEN FRA A-Z
AF IB CHRISTENSEN*

Udgivet af: Folkebevægelsen mod EF-Unionen

Lay-out: Martin Lindblom

Tryk: Kruses Offset a/s

Printet in Denmark 1997

ISBN: 87-87586-03-7

Trykt på 100% genbrugspapir

Første oplag: 20.000

Bestilling: **Folkebevægelsen mod EF-Unionen**

Sigurdsgade 39 A

2200 København N

Telefon: 35 82 18 00

Fax: 35 82 18 06

Giro: 2 33 77 11

EN STOLT STATSMINISTER KOM HJEM FRA AMSTERDAM 18. JUNI MED EN NY UNIONS-TRAKTAT I TASKEN. HAN KALDTE DEN EN SYMPATISK TRAKTAT, MEN DET ER LANGT FRA TILFÆLDET.

AMSTERDAM-TRAKTATEN ER ET VÆSENTLIGT SKRIDT PÅ VEJEN TIL UDVIKLINGEN AF DEN EUROPÆISKE UNION TIL EN FORBUNDSSTAT, OG I PRAKSIS ER DER INTET TILBAGE AF DE SÅKALDTE FIRE DANSKE FORBEHOLD. VETORETTEEN ER NÆSTEN FJERNET OVERALT TIL FORDEL FOR FLERTALSAFGØRELSE, OG ALLE EUS INSTITUTIONER TILDELES STØRRE KOMPETENCE PÅ MEDLEMSLANDENES BEKOSTNING. SAMTIDIG FÅR DE STORE LANDE STILLET STØRRE MAGT I UDSIGT PÅ BEKOSTNING AF DE SMÅ. DERFOR SKAL VI STEMME NEJ TIL AMSTERDAM-TRAKTATEN OG BAGEFTER SØRGE FOR, AT DANMARK SØGER MEDLEMSKABET AF EU ÆNDRET TIL EN FRIHANDELSAFTALE, SOM DEN NORGE, ISLAND OG SCHWEIZ KLARER SIG SÅ GLIMRENDE MED.

- STEM NEJ TIL EN NY FORBUNDSSTAT!

IB CHRISTENSEN, MEDLEM AF FOLKEBEVÆGELSEN MOD EF-UNIONEN SAMT FORHENVÆRENDE MEP FOR FOLKEBEVÆGELSEN MOD EF-UNIONEN OG MF FOR RETSFORBUNDET.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk